

zveze govorilo tudi o izboru prihodnjega papeža. Italija je namreč poudarjala, da bi se moral izbrati pomirljiv papež, ki ne bi preveč simpatizoval s Francozi, izrekla se je pa ob enem, da bode spoštovala obstoječe zakone v tem pogledu. Vsled te izjave italijanske vlade sta izrekli zaveznici, da ne bodeta dovolili, kadar se izprazni papežev sedež, in sicer toliko časa ne, dokler bo trajala trojna zveza, da bi se konklave zbral na njiju zemljišči, ter da ne bodeta pripoznali papeža, ki bi bil izbran na francoskih tleh ali pa na Malti. Ravno tako bi bil italijanski kralj upravičen zabraniti papežu, ki ne bi bil izvoljen v Italiji, vhod v Vatikan. V tem slučaju ter dokler se ne bi zbral v Rimu postavni konklave, bil bi Vatikan pod varstvom italijanske vlade ter pod nadzorstvom zastopnikov vseh katoliških držav. Ako bi se izpraznil papežev sedež med vojsko, tedaj bi se vršil izbor papeža v Vatikanu, ali bi se pa preložil, dokler ne bi bil sklenen mir. Govori se, da bi niti Angleška ne dovolila, da bi izbirali papeže na Malti.

Angleška. — Nemški cesar s cesarico je prišel dne 5. t. m. v Vindsor. Velikanski in sijajni vzprejem nemškega cesarja na Angleškem daje povod raznim časnikarskim političnim kombinacijam. Še nikdar prej se ni vzprejel s tako javnimi dokazi simpatij noben vladar tujih držav. Časopisi vseh strank pripisujejo posebno važen političen pomen temu potovanju. Nemci in Angleži kar plavajo danes v valovih vzajemne ljubezni. Angleška, pravijo Londonski časopisi, ni sicer pristopila formalno k trojni zvezi, ali to ne brani, da bi se ne ujemala popolnoma z nje namerami. In kdo ne bi verjel Angležem?

Angleški so Rusi trn v peti v Aziji, ter se j niti na evropskem vzhodu ne ujemajo njeni interesi z ruskimi, Angleški so na potu Francozi v Afriki, pa tudi francoski vpliv v sredozemskem morji jej ne ugaja. Angleško stališče proti Rusiji glede evropskega vzhoda zastopa v trojni zvezi Avstro-Ogrska, angleško stališče proti Francoski glede sredozemskega morja pa Italija. Taka zveza torej, ki brani nehote na vse strani angleške koristi, ne da bi Angleško kaj stalo, vredna je vsakakor največega priznanja in opravičuje povsem izvenredno sijajni vzprejem, katerega je Angleška priredila glavnemu zastopniku trojne zveze.

Srbija. — Kralj srbski pride, kakor je določeno, dne 27. t. m. v Odeso in se snide ondu, kakor se govori, s kraljico Natalijo. V Peterburg pride dne 2. avgusta, kjer ga na kolodvoru vzprejmeta car in dvor. Pri tej priliki nameravajo v Peterburgu prirediti mnogobrojnih slavnosti. Vračajoč se iz Rusije, prišel bo kralj tudi na Dunaj, in se baje že vrše dogovori glede njegovega vzprejema.

Bolgarija. — Govori se, da hočejo Bolgari takoj po dovršenem oboroženju z najnovejšimi puškami ter Kruppovimi topovi proglasiti neodvisnost Bolgarije. V diplomatskih krojih je baje že vse pripravljeno na to.

Ako bi se res zgodilo kaj takega, kar pa ni verjetno, potem bi celo trojna zveza težko vzdržala evropski mir.

Francoska. — Kaže se, kakor da bi se hotela francoska republika tesneje okleniti katoliške cerkve. Škof Fava v Grenoblu pozivlje s posebnim proglasom katolike, naj bi ustrojili posebno katoliško stranko, ki bi, ne oziraje se na posamezne monarhične pretendente, sporazumela se z republiko in podpirala smotre katoliške cerkve. V tem proglasu se bere: „Da nas ne bi sumničili, da snujemo kako zaroto proti republici, izjavljamo odkrito in slovesno, da priznavamo državno obliko, v kateri živi danes Francoska in ki se imenuje republika. Mi hočemo vlado, katera se bode s svojimi zakoni in s svojim delovanjem pokorila naukom katoliške vere, a čuvati se hočemo prostozidarskih zmot, katere izvirajo iz naturalizma, pa so na Francoskem prav malo razširjene“. Oba najvplivnejša katoliška lista na Francoskem „Univers“ in „Monde“ sta objavila ta proglas brez komentara. Tako hočejo torej francoski katoliki, izrekajoč se za republiko, pripraviti jo na pot krščanskih nauk ter tako dvojno koristiti svoji domovini.

Rumunija. — Rumunski prestolni naslednik Ferdinand se je hotel zaročiti z dvorno damo kraljice s Heleno Vacarescu, potomke nekdanje jako imenitne bojarske družine v Rumuniji. Za to zaročbo je bila posebno vnetja kraljica sama. Ali proti tej zaročbi so se oglasile odločno vse politične stranke ter jo tudi zaprečile. Vse so se namreč izrekle, da bi bil tak zakon jako nevaren notranjemu miru Rumunske. Rumunska je namreč nalašč zato poklicala tujo dinastijo na rumunski prestol, da se s tem zapreči prepir med posameznimi bojarskimi družinami. Ker bi se pa s tem zakonom odlikovala ena teh bojarskih družin, bile bi gotovo žaljene druge družine, in nastal bi vsled tega med njimi prepir, ki bi imel jako nevarne posledice za državo in njen obstanek.

Čeravno nerada, morala se je vender kraljeva družina udati javnemu mnenju. Da bi princ Ferdinand nekoliko pozabil te neprijetne stvari, poslal ga je oče kralj v tujino, ter je uže odpotoval v Sigmaringen, Heleno Vacarescu je pa odpeljal njen oče, ki je zdaj rumunski poslanik v Rimu, s seboj v Rim.

Narodno-gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

X. Zbornični tajnik poroča o vlogi občinskega zastopa v Kropi, da bi zbornica priporočala njegovo prošnjo do visoke c. kr. deželne vlade, naj bi se dovolila podpora za uvedbo črevljarstva v Kropi. Poročevalec je najprvo izpregovoril o žrebljarstvu v Kropi in o razmerah v tem nekdanjem cvetočem obrtnem kraju, poudarjal potem, da se je zbornica uže večkrat potožila za ustanovitev takega nove-

ga obrta v Kropi ter da bi bila skoraj uže tamkaj nastala strokovna šola, ki bi bila vsakakor zadoščala svojemu namenu in začela izdelovanje novih izdelkov, naposled pa naglašal, da se je tudi enketa pri c. kr. deželni vladi razgovarjala o obrtnih razmerah. Po teh besedah je omenil, da bi bilo po mnenji odsekovem črevljarstvo, katero nasvetuje občinski zastop uvesti, koristno Kropencem in da je zatoorej podpirati prošnjo. Poročevalec zategadelj stavi v imenu odsekovem naslednja predloga:

1) Zbornica naj se blagovoli zaradi izdelovanja črevljev v Kropi obrniti do strokovnjakov, da izreko svoje mnenje.

2.) Prošnjo občinskega zastopa v Kropi je pri vis. c. kr. deželni vladi in pri visokem deželnem odboru kranjskem podpirati. — Predloga sta bila soglasno vzprejeta.

XI. Gospod zbornični svetnik Skaberne poroča, da je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo poslalo zbornici naslednji dopis:

„Ker se je uže večkrat primerilo, da so izdelovalci sodavode naznanili obrtnemu oblastvu, da bodo na raznih mestih v svojem kraju sodavodo in tudi limonado točili ali sami ali pa v njih imenu tamošnji prodajalci, nastalo je vprašanje, je li ta obrt svoboden, ali treba zanj kot prodajo okrepčav po smislu § 16., črka f zakona z dne 15. marcija 1883. l., drž. zak. št. 39, prej dobiti dovoljenje.

Predno se o tem odloči, dobro bi bilo zvedeti mnenje častite zbornice o tej reči ter razmere, ki so glede tega obrta v tamošnjem zborničnem okraji.

Z razpisom z dne 2. junija 1885. l., št. 18.361 je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo dogovorno z visokim ministerstvom za notranje reči naznanilo političnim deželnim oblastvom, da sodavoda, ki se izdeluje od naravne studenčnice in impregnuje s pritiskom 4 do 8 atmosfer z ogljikovo kislino, ni niti umetelno napravljena raztopina rudninskih soli niti umetelna rudninska voda, narejena po naravnih zdravilnih studenčnicah, in da izdelovanje sodavode ne spada k obrtu izdelovanja umetelnih rudninskih vod, kateri je označen v § 15. zakona z dne 15. marcija 1883. l., drž. zak. št. 39. Iz tega je sklepati, da sodavoda ne spada k tistim umetelno narejenim rudninskim vodam, za katerih izdelovanje in prodajo je po ravno navedenih zakonskih določbah dobiti dovoljenje. V Ljubljani prodajajo sodovodo, limonado in sodavodo z malinovcem, ne glede na gostilne in kavarne, ki jo točijo, poletenske mesece po cestah in ulicah na kozarce, in sicer vozijo to okrepčavo prodajalci samotež na posebnih dvokolnih vozeh okoli po mestu. Sodavodo in limonado prodaja poletni čas tudi ena točilnica na nekem izprehajališči. Da bi izdelovalci sodavode v Ljubljani ali v katerem drugem kraju na Kranjskem točili na raznih mestih edino le sodavodo ali limonado, tega zbornica ni mogla ovedeti. Sodavoda in limonada se torej prodajata na povedani

način le poletenske mesece in ne zelo veliko. Ako bi za točenje sodavode in limonade kot prodajanje okrepčav po smislu § 86., črka f zakona z dne 15. marcija 1883. leta, drž. zak. št. 39, bilo treba dovoljenja, bilo bi tako rekoč prepovedano točenje, ker bi pač nobenemu ne prišlo na misel prositi dovoljenja, ko bi glede na določilo § 19. ravno navedenega zakona mogel imeti največ dve prodajališči, iztržil bi pa komaj toliko, da bi bilo dosti za davke, opravo in režijo. Vrh tega bi bilo točenje zelo otežkočeno, ker po § 19. mora praviloma tist, ki ima dovoljenje, sam osebno točiti in ker treba, da dovoli obrtno oblastvo le iz važnih razlogov, da sme točiti kak namestnik ali zakupnik. Z ozirom na te okolnosti se odsek ne more izreči za to, da bi bilo za točenje sodavode in limonade treba dovoljenja po smislu § 16. črka f zakona z dne 15. marcija l. 1883., drž. zak. št. 39, in zatoorej predlaga: Častita zbornica blagovoli v gori omenjenem smislu predložiti svojo izjavo. — Predlog je bil vzprejet.

Živinorejcem po Kranjskem.

Živinoreja je na Kranjskem v zadnjih dvajsetih letih prav lepo napredovala, in to največ s pomočjo bikov, katere je kranjska c. kr. kmetijska družba spravila v deželo. Pa tudi živinorejci sami so pričeli spoznavati, da daje dobra in lepa živina večih dohodkov, zato so začeli skrbneje vzrejati svojo goved. Napredovali bi pa bili še dokaj hitreje, ako bi bili naši gospodarji hoteli izprevideti, da je treba dobrih in dovolj bikov. Da tega niso hoteli izprevideti, to je bila dosedaj največa ovira hitrejšemu napredku naše živinoreje. Vsak bik jim je bil dober, in na to ni nihče gledal, da bi bik ne imel preveč krav na leto. Nasledki tega ravnanja so bili slaba teleta, od katerih se niso dala vzrediti kaj prida goveda, a kmetovalec je trpel še po drugi strani izgubo, kajti slaboten, a vrhu tega še utrujen bik je navadno obrejl komaj polovico krav, druge so pa po celo leto ostale jalove. Vsled novega zakona z dne 11. avgusta l. 1890. o povzdigi reje goveje živine bode sedaj tudi tega konec, in za trdno smo prepričani, da se bode odslej naša živinoreja hitreje boljšala. Glavni naredbi novega zakona sta, da mora biti vsak bik licencevan, t. j. po komisiji potrjen, da je dober za pleme, in da mora imeti vsaka občina za vsakih 100 krav in plemenih junic po enega licencevanega bika. Da bode torej dovolj bikov v občini, to bodi skrb županov, oziroma občinskih odborov, in ravno zaradi tega opozarjamo kranjske živinorejce, da si o pravem času priskrbe zadosti dobrih bikov. Zakon bi se imel uže letos zvrševati, a kranjska kmetijska družba je prosila c. kr. deželne vlade, da preloži pričetek zvrševanja na l. 1892. Visoka vlada je prošnji kmetijske družbe ugodila, in tako se prične zakon šele prihodnje leto zvrševati. Do konca meseca januarja vsakega leta mora županstvo naznaniti okrajnemu glavarstvu, koliko je v občini krav